

Besedilo in skice: Andrej Strgar

Dvorišče na vasi

Prostorski načrti določajo način rabe prostora. Opredeljujejo tudi tip poselitve, njeno gostoto in robne pogoje.

V naši deželi pa se včasih zgodi, da ti načrti niso sprejeti, ker ni nacionalne strategije, ali so zastareli in celo ne veljajo več ali pa se jih preprosto krši. To se dogaja tako v mestih kot na podeželju. Posledica tega je nesmiselna izraba prostora, razpršena gradnja na podeželju ali pa se v prostor sploh ne posega, kot na primer v naši prestolnici ob problemu železniške in avtobusne postaje.

Današnji vrt obdaja hišo v vasi na začetku Vipavske doline. Starejše vasi v tej dolini so v

silhueti pokrajine ohranile prvotni videz in vpetost v prostor, v novejših naseljih pa se pojavlja nenadzorovana gradnja, vnašanje tujih principov in oblik gradnje ter še marsikaj, kar razdira uravnoteženo rabo in izgled prostora. Veliko težav izvira tudi iz neurejenih zemljiškopravnih razmer.

Pri ureditvi tega vrta se je pokazal izziv predvsem v ureditvi dvorišča ob novi hiši v starem naselju. Arhitektura hiše z ničimer ne odstopa od povprečja drugih hiš v vasi. Vhod v hišo je neizrazit, dvorišče je

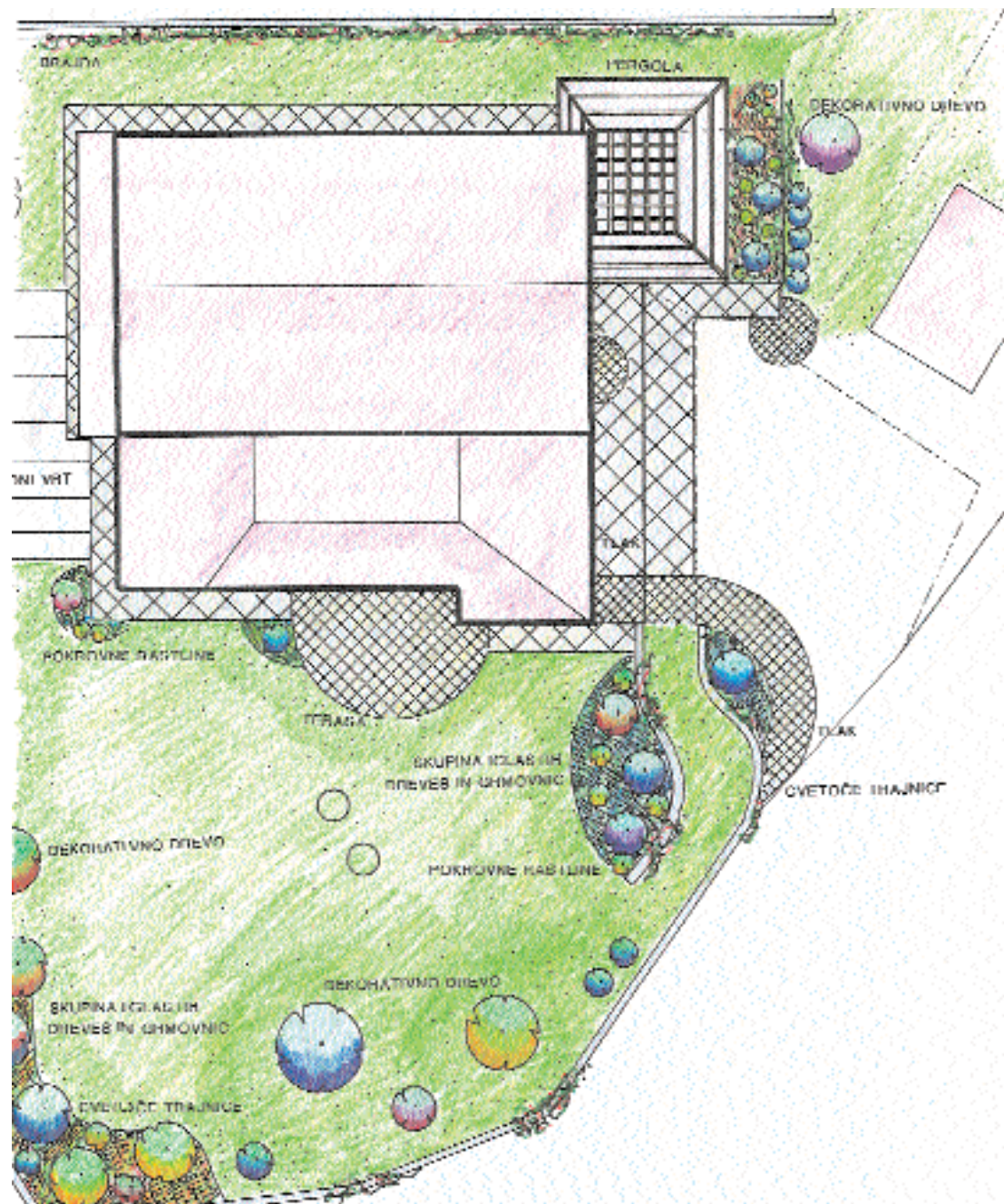
Že štiri desetletja v naših drevesnicah za vas gojimo velika vrsta iglavcev, listavcev, okrasnih gmetovnic in dreves ter ameriških borovnic. Vse rastline iz naših drevesnic so vzgojene doma in v naših podnebnih razmerah dobro uspevajo.

OKRASNA DREVESNICA

Pri nas se lahko ogledate ob okolnih cestah od 6. do 12. in od 14. do 16. ulice, ob sotočjih od 8. do 18. ulice, ob vdelajah in pravnih inroma napra.

Roman Špur s.p.
Zibca 11, 1315 Mladkova
Drevesnica ŽLEBE 11
Tel: 041 36 72 641, faks: 041 36 72 567
Drevesnica JAECHOVJE NA KLANCU
Tel: 041 36 11 725
GSN: 041 246 300, 041 246 900
E-pošta: spur@arborija.si

ŽIHER - ŠPUR

veliko, prednja fasada pa zaradi gradnje v brežini precej izstopa. Dodatna omejitev je stara zbiralnica mleka, ki sega v prostor dvorišča. Dvorišče in vhod sta včasih tako tudi prostor za dovoz in odvoz mleka. Prepletanje funkcij, način življenja v vasi, pa tudi zemljiške razmejitev na prostoru dvorišča so narekovali čim bolj odprto ureditev, kljub temu pa sem moral poudariti vhod. To različnost sem dosegel z uporabo različnega tlaka. Prostor, ki je skoraj javen, je tlakovan s preprostimi betonskimi tlakovci v enostavnem vzorcu. Rob ob hiši je tlakovan s kako-

vostnejšim tlakom – naravni kamen, pri čemer se vhod v hiši loči od uvoza v garažo v velikosti in obliki plošč. Pravilno rezane in drobnejše plošče poudarjajo pomembnost točke. Enak tlak se pojavi tudi v vrtu na terasi in pod pergolo.

Bivalni del vrta je dvignjen za eno nadstropje. Tako zgoraj notranji in zunanji bivalni prostori neposredno prehajajo eden v drugega. Višinska razlika je za seboj potegnila gradnjo opornega zidu, ki s svojo pojavnostjo okvirja dvorišče. Ostrine opornega zidu in veli-

kost tlakovane površine sem omilil z zelenico pod opornim zidom ob robu dvorišča. Z uporabo stebrastrastih rastlin pa sem poudaril ločitev med skoraj javnim vaškim dvoriščem in zasebnostjo bivalnega vrta hiše. Zanimivost ureditve dopolnjujejo cvetoče grmovnice in trajnice.

Nezanimivo in veliko vhodno fasado prekinja »gang«, ki se konča v pergoli. Ta s svojim volumnom razbija monotonost fasade. Fasada je obrnjena na sever, tako da je ob poletni vročini zadrževanje na tej strani hiše prijetno, k temu pa pri-

pomore tudi bližina kuhinje v notranjosti hiše. Družina že sedaj uporablja to teraso za poletna kosila. Pergola bo še povečala zasebnost in prijetnost bivanja na prostem.

Gradnja hiš in ureditev vrtov v podeželskem okolju sta lahko velik izziv. Iskanje ravnovesja med staram in novim, med tradicijo in modernostjo v najširšem smislu bivanja terja ob pomanjkljivi in nedorečeni zakonodaji ter neurejenih zemljiškopravnih zadevah od oblikovalca in naročnika veliko preverjanja, usklajevanja in zaupanja.